

smyslu § 4 a čl. 8 odst. 1. org. zákona č. 125/1927 Sb. a dlužno proto — pokud není výslovně stanoveno jinak a podle povahy věci administrativní opravný prostředek je vůbec možný — připustiti také proti aktům okr. výboru odvolání na »zemský úřad«, který — pokud není výslovně řečeno, že o odvolání rozhoduje zem. výbor, — rozhodne jako monokratický orgán státní. Výslovných jinakých ustanovení ani omezení, o nichž činí se zde zmínka, pro sporný případ, o nějž jde, není. Byl proto zem. úřad povolán k tomu, aby o odvolání stěžující si obce do usnesení okr. výboru v Čáslavi rozhodoval. O odvolání podle toho, co bylo uvedeno, měl rozhodnouti věcně. Stál-li na stanovisku, že usnesení okr. výboru není úředním rozhodnutím, jest jeho rozhodnutí nezákonným.

Č. 12.640.

Samospráva obecní: * Podle § 57 obec. řádu voleb. nastupuje náhradník do schůze obecního zastupitelstva, kdykoli člen zastupitelstva jím zastoupený do schůze se nedostaví, bez ohledu na to, z jakého důvodu nepřišel.

(Nález z 16. listopadu 1936 č. 12.917/36.)

Věc: Jan M. a spol. v Johanové proti rozh. zem. úřadu v Brně z 20. prosince 1933 o volbě obec. starosty a jeho náměstka.

Výrok: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: Proti volbě starosty a náměstka, jež v obci Johanové byla provedena 1. října 1933, podali st-lé námitky, v nichž vytýkali, že k zasedání obec. zastupitelstva se nedostavil zvolený člen zastupitelstva Jan T., dostavil se však náhradník téže volební skupiny Josef S., leč tento náhradník nebyl zástupcem dohlédacího úřadu k volbě připuštěn, což — jak se v námitkách dovozovalo — mohlo míti vliv na výsledek volby starosty. Dále poukázáno v námitkách k tomu, že provedením volby starosty a náměstka nastal přesun v zastoupení volebních skupin, pročež měla býti provedena i nová volba obec. rady, což se však nestalo.

Nař. rozhodnutím nevyhověl žal. úřad těmto námitkám, vysloviv, že za člena obec. zastupitelstva, který se schůze tohoto sboru účastniti může, ale nechce, jak tomu bylo v tomto případě, nemůže býti povolán a k jednání připuštěn náhradník, i kdyby byl v dotyčné schůzi obec. zastupitelstva přítomen.

O stížnosti do tohoto rozhodnutí uvážil nss:

Podle ustanovení § 57 řádu volení v obcích ve znění zákona z 12. července 1933 č. 122 Sb., jež ostatně bylo citováno již v nař. rozhodnutí, zastupují náhradníci podle svého pořadí, i jde-li o schůzi konanou za účelem ustavení obec. zastupitelstva, členy zastupitelstva té volební skupiny, za niž byli kandidováni, když oni nemohou úřadu svého dočasně, byť i jen částečně vykonávati.

Vzhledem k obsahu nař. rozhodnutí jest se zabývati výkladem, jaký význam a dosah mají slova citovaného ustanovení »když oni (členové

zastupitelstva) n e m o h o u úřadu svého vykonávati« jakožto podmínka, jejíž splnění je předpokladem zástupčího práva náhradníků. Žal. úřad vyložil si ona slova tak, že zástupčí právo vzchází náhradníku jen tenkrát, jestliže vzejde taková překážka, která členu obec. zastupitelstva učiní objektivně nemožnou účast v zasedání obec. zastupitelstva, nikoli také tenkrát, jestliže by se člen zastupitelstva objektivně zasedání účastniti mohl, zasedání se však neúčastní, poněvadž se ho ze subjektivních důvodů účastniti nechce. S názorem žal. úřadu nelze však souhlasiti.

Stanově, že náhradníci zastupují členy zastupitelstva, když oni nemohou svého úřadu dočasně vykonávati, nemá volební řád bližšího ustanovení o tom, jaké překážky má na mysli, aby vzhledem k nim bylo možno mluvit o tom, že člen zastupitelstva nemůže svého úřadu vykonávati, ani neurčuje, komu přísluší posouditi, nastal-li pro určitou skutečnost případ, kdy člen svého úřadu vykonávati nemůže. Není ve volebním řadě řečeno zejména, že jsou to jen případy absolutní nebo objektivní nemožnosti, ani že je to obec. zastupitelstvo nebo předsedající nebo snad zástupce dohlédacího úřadu, kteří mají posouditi, zda člen obec. zastupitelstva může či nemůže úřad svůj vykonávati, tak aby náhradníku vzešlo jeho zástupčí oprávnění. Není-li však ve volebním řadě a ovšem ani v jiné normě těchto předpisů, jež by určení překážek, které mohou členu zastupitelstva výkon úřadu znemožniti, aby dána byla podmínka, za níž vzchází náhradníku jeho zástupčí oprávnění, postavily mimo vůli a posouzení samého člena obec. zastupitelstva, a uváží-li se, že zákonodárce si přál, aby zasedání obec. zastupitelstva se konala za plného počtu, nutno dojít k závěru, že za překážku, pro niž člen zastupitelstva nemůže svůj úřad vykonávati tak, aby splněna byla podmínka pro vznik zástupčího práva náhradníkov, je ve smyslu nahoře cit. ustanovení § 57 pokládati jakýkoli důvod, pro nějž člen zastupitelstva svůj úřad nevykonává, a jde-li o účast v zasedání obec. zastupitelstva, jakýkoli důvod, pro nějž se člen zastupitelstva do zasedání nedostaví. Z toho pak plyne další závěr, že pro vznik zástupčího práva náhradníkov, účastniti se zasedání obec. zastupitelstva, je rozhodný již a jediný fakt, že člen obec. zastupitelstva není v zasedání přítomen, nechť již důvodem této nepřítomnosti je skutečnost, kterou by bylo možno uznati za překážku objektivní, nebo skutečnost, kterou jako překážku pojímal člen zastupitelstva subjektivně, bez ohledu, zda jde o překážku odstranitelnou či neodstranitelnou, a konečně beze zřetele k tomu, zda skutečně tu byla nějaká vnější okolnost, již pojmově by bylo vůbec možno za překážku pokládati, či zda absence členova byla tu jen proto, že člen prostě do zasedání jíti nechtěl.

Jestliže proto bylo v konkrétním případě zjištěno, že se člen obec. zastupitelstva Jan T. nedostavil do zasedání, při němž byla provedena volba starosty a náměstka, byl náhradník téže volební skupiny oprávněn jej v tomto zasedání zastupovati, a nebyl-li k výkonu této funkce při volbě starosty připuštěn, je skutečnost tato vadou volebního řízení. Nař. rozhodnutí, vycházející z názoru opačného, právně mylného, je proto nezákonné.